

SEVDA PEŞİNDE

1912

Hüseyin Rahmi Gürpınar 1864-1944

KİŞİLER

Seza Sermet ile evlidir ve çocukları vardır. Sermet'i çok sevmektedir. Aynınur ile kocaları arkadaş olduğu için tanışmışlar ve yakın arkadaş olmuşlardır. Heybeliada'da oturmaktadır.

Sermet Evlilikten korkarken ve uzak dururken Seza ile tanışmış evlenmiştir. Evliliğinin bir tek ilk zamanları değil sonrası da çok keyifli olmuştur. Nezihi ile yakın arkadaşır.

Aynınur Babası ölmüştür, annesi tarafından büyütülmüştür. Görücü usulü ve annesinin zoruyla Nezihi ile evlendirilmiştir. Bir çocukları vardır. Hayatından dolayı çok mutsuzdur. Genç ve güzeldir.

Nezihi Zengin bir adamdır. Aynınur'a çok düşkündür. Kıskaç ve geleneksel tavırlara sahiptir. Büyükada'da oturmaktadır.

Ali İlhami Genç ve yakışıklı olan İlhami, Aynınur ile yasak aşk yaşamaktadır. Çocuklukta birbirlerini görür görmez aşık olmuşlardır.

ÖYKÜ

Gazetede çıkan intihar haberi Gazetelerde, varlıklı bir kadının, Heybeliada'da sandalla açılarak intihar ettiği haberleri yayınlanmıştır. Gazetelerin verdiği bilgilere göre, kadın evli ve çocukludur fakat başka birine âşıktır. Genç yaşta böyle bir ölüm herkes tarafından çok konuşulur. Kimisi ayıplar, kimisi eleştirir, kimisi olayın iç yüzü bilinmediği için kadın hakkında kötü konuşmamayı tercih eder, kimisi üzülür. Gazetelerdeki diğer bir haber ise geride kalan koca ve sevgilinin düello yapmaya karar vermesidir. Başka ülkelerin âdeti olan bu uygulama insanlar tarafından garipsenir.

Nezihi'nin perişanlığı Olayın iç yüzü ise daha fazla ayrıntı içermektedir. Aynınur, o gün eve gelmeyince gittiğini söylediği kişiye sorulur. Oraya hiç gitmemiştir. En yakın arkadaşı Seza'nın da haberi yoktur. Hava fırtınalıdır, gemiler çalışmıyordu. Fakat Nezihi Bey ne yapıp edip, Heybeliada'ya gelir. Bu arada, bir kadının kiralık sandallardan birini izinsiz alıp, denize açıldığı ve ondan haber alınmadığı şikâyeti gelir. Onu gören oyun oynayan çocuklar Aynınur'u tarif ediyordu. Nezihi Bey, oldukça endişelidir ve çıldırmak üzeredir. Hemen denize açılıp karısını aramak ister ama hava şartlarından ne polisler, ne de kaptanlar bu duruma onay vermez. Kiralamak için bile hiçbir tekne sahibini ikna edemez. Sermet, karakola gelir ve Nezihi'ye destek olur. Onu eve gitmeye ikna eder. Seza da çok kötü durumdadır ve ona Aynınur'un bulunduğu, Burgaz ada'da olduğu yalanını söylemiştir. Nezihi eve gitmeden önce Aynınur'un en son görüldüğü, sandalla açıldığı yere gitmek ister. Karısının ayak bastığı yerlere gitmeyi, onun hayalini gözünde canlandırmayı istiyordu. Burada keder içinde hıçkırarak ağlar. Sermet ile aralarında geçen konuşmalarda, Sermet, Aynınur'u suçlayan, sanki imalı yorumlarda bulunuyordu. Fakat Nezihi'nin bir şeyler sezip ısrar etmesine rağmen bildiği bir şey olmadığını, şu durumda ona ne derse desin alınmayacağını ve onu idare edeceğini söyler. Onu eve gitmeye ikna eder.

Nezihi ve Sermet'in şüpheleri İşin aslı ortaya dökülmemiş gerçekler vardır. Bu gerçekler de Nezihi'nin, Sermetlere gidip, karısının Seza'ya yazmış olduğu mektupları okumasıyla tamamen aydınlanır. Fakat ondan çok önce her şeyi Sermet öğrenmiştir. Belli bir süre önce Nezihi, Sermet'e anlatacakları olduğunu söyleyerek içmek için bir akşam onun yanına gelmiştir. İki adam meyhanede içerken Nizami aldatılmaya ilgili bazı şüpheleri olduğunu ve elinde deliller olduğunu söyler. Fakat aldatan kadın Seza mıdır, Aynınur mudur emin olamamıştır. Arkadaşı ile bu olayı çözümlemek istiyordu. Eğer karısı onu aldatıyorsa, onu ve aşığını öldürdükten sonra kendisini de öldüreceğini planlamıştır. Aynınur sürekli yalnız kalmak istiyordu, sinirlidir ve kocasından uzak duruyordu. Bazen de tam tersi Allah'a ondan başkasıyla olmasını nasip etmesin diyerek dualar ediyordu. Sermet de bir süre önce karısında bunlara benzer durumlar yaşadığını, evliliği çok mutlu giderken şüphe içine düştüğünü ve onu takip ettiğini anlatır. Fakat olayların sonunda karısı ile yüzleşmiştir. Karısı ağlayarak onu çok sevdiğini söylemiş, sadece sinirsel bazı rahatsızlıkları olduğunu belirtmiştir. Artık ondan şüphelenmeyi bırakmıştır.

Nezihi'nin bulduğu deliller Nezihi şüpheleri ile ilgili delilleri gösterir. Elindeki deliller, Aynınur'un birebir aynı el yazısı ile yazılmış bir mektubun yırtılmış parçaları, parfüm kokulu bir firkete ve sigara izmaritidir. Sermet'i görmeye geldiği bir gün onu evde bulamamış, aşağıdaki çamlıkta gezintiye çıkmıştır. Çamlıkta gezerken bu delilleri yan yana bulmuştur. Mektubun okunabilen bölümünde kadının evli ve çocuklu olduğu, kocasını ve çocuğunu bu aşka feda ettiği yazılıdır. Sermet mektuba bakar ve mektup kâğıdının, karısına aldığı kağıt markasının aynısı olduğunu görür. Firkete de karısının kullandıklarındandır ve koku da karısının parfümünün aynısıdır. Sigara ile ilgili ise bir ipucu yoktur. Sermet aldatan kişinin karısı olduğuna emin olur. Eve gidip onunla tartışacağını ve her şeyi itiraf ettirip onu vuracağını söyler. İkisi de oldukça içkilidir. Nezihi'de ondan haber bekleyecektir. Yanlarında olmasının uygun olmadığını düşünür ve evine döner.

Seza'nın itirafı Eve gittiğinde içkinin de etkisiyle karısına kaba davranır ve hakaretler eder. İkisi kavga eder. Karısı ne olduğunu anlamaya çalışır ve sonunda Sermet tüm olanları anlatır. Seza, yeminler ederek onu aldatmadığını, delillerin o yönde olması konusunda ona hak verdiğini ama kocasını çok sevdiğini söyler. Eşinin onu iyice sıkıştırması sonucu itiraf etmek zorunda kalır. Ama itiraf etmeden önce ona yemin ettirir. Öğrendiği şeylerden sonra Seza'ya sormadan hiçbir karar almayacak ve hiçbir kararı uygulamayacaktır. Eşi söz verir. Sırrını sakladığı kişi Aynınur'dur. Kocasını aldatıyordu fakat için içinde çaresizlik ve perişanlık durumları vardır. Kadının çok zor durumda olduğunu, ona yardım etmeleri gerektiğini söyler. Seza, Aynınur'un ilk günden beri ona gönderdiği ve her şeyi tek tek anlattığı mektupları getirir ve kocasının okumasına izin verir. Mektupta sırasıyla Aynınur'un başından geçen her şey ve tüm duyguları yazılıdır.

Aynınur'un evlendirilmesi Aynınur'un annesi onu erken yaşta okuldan almış ve zengin biriyle evlendirmek istemiştir. Kızı ise tam okul döneminde yolda gördüğü bir gençle bakışıyordu ve ona aşık olmuştur. Onun aşkını içinde taşıırken annesi, Nezihi ile evlenmesini uygun görerek kızın fikrini sormadan evlendirmiştir. Aynınur için Nezihi, tahammül edilmesi zor, kaba, güzel olan her şeyden uzak ve hiçbir şey hissetmediği biridir. Ayrıca Aynınur'a da çok fena aşık olmuş ve düşkünlük gösteriyordu. Aynınur ise kocasının ona karşı ilgisi ve taşkınlıkları arttıkça ondan iyice soğuyor, hareketlerinden rahatsız oluyor, yanına yaklaştırmıyordu. Bu evlilik onun için bir işkence halini almıştır. Kocasının on bu tavırlarına anlam veremediği için birçok doktora göstermiştir. Doktorlar sinirsel olduğunu, üzerine gidilmemesi gerektiğini ve kendi haline bırakılması gerektiğini söylemişlerdir. Kızın derdinin kalbinde hissettikleri olduğunu anlayan yoktur.

Aynınur'un ilk aşkı ile karşılaşması Aynınur bu mutsuzluk ve sıkıntı içinde günlerini geçirip, kocasından olabildiğince uzak dururken bir gün alışverişte genç bir adamla göz göze gelir. Okul yıllarında bakıştığı ve aşık olduğu adam olduğunu anlar ve çok heyecanlanır. Adamda ona dikkatli bir şekilde bakıyor, gözlerini ondan ayırmıyordu. Fakat Aynınur'un yanında evin hizmetlisi de vardır. Bu sebeple fazla rahat hareket edip genç adamla bakışamaz. Fakat eve gidince, ev ve kocası ona daha dayanılmaz gelir.

Aynınur'a verilen aşk mektubu Akıldan bir türlü ilk aşkını çıkaramadığı için içi içini yer. Onu görebilmek umuduyla birkaç gün sonra benzer saatlerde aynı yün dükkânlarına gider. Bir süre sonra göz göze gelirler. Genç, ona vermek üzere bir kağıt hazırlamıştır. Aynınur mektubu alacağını bakışlarıyla ima eder ama yanında hizmetlisi olduğu için nasıl olacağını bilememektedir. Kadına, cüzdanını kaybettiğini, ilk girdikleri dükkâna gidip kontrol etmesini söyler. Kadın gidince yan yana durular ve güvenli gördükleri bir an mektubu alır. Fakat heyecandan hiç konuşamazlar. Kadın bir süre sonra cüzdanı bulamadığını söyleyerek gelir ve ikisi birlikte köşkün yolunu tutar. Aynınur heyecanlı mektubu okumak ister ama beklemesi gerektiğinden sabırsızlanır. Eve gidince kendini odaya kapatır ve mektubu okur.

Mektupta yazılanlar İlk aşkının adını yıllar sonra öğrenebilmiştir. İlhami Ali'dir. Mektupta o yıllardaki aşkıdan, ondan sonra kimseye gönlünü veremediğinden ve hep mutsuz olduğundan, evlendiğini öğrense de onu bulmuş olmaktan dolayı mutlu olduğundan bahsediyordu. Şiir gibi bir mektup yazmıştır ve romantiktir. Heybeliada'da bir buluşma yeri ve zamanı da vermişti ve gelmesini ne kadar istediğini, kötü niyeti olmadığını yazmıştır. Aynınur hiç hissetmediği duygular içine girer. Çok heyecanlanır, aynı zamanda korkar. Buluşmaktan bir zarar olmayacağını, kötü bir şey yapmayacağını kendi kendine telkin eder. O günkü neşesinden kocasının ona sarılmalarına da ses çıkarmaz.

İlk buluşma Buluşma zamanı geldiğinde ilk buluşmada Aynınur niyetinin asla kocasını aldatmak olmadığını, ona ancak bir ruh kardeşi olabileceğini söyler. Fakat ona çok değer verdiğini hissettirir. İlhami ise tek bir eli ile yetineceğini, elini öpmesine izin vermesini, kocasına bir tek o eli öptürmemesini

söyler. Aşkını ilan eder. Artık onu görmeden yapamayacaktır. Her hafta görüşmeye karar verirler. Eğer bir aksilik olursa diye adam ona kartını da verir ve karttaki bilgilerden istediği zaman ona ulaşabileceğini söyler. Elini öptüğü o an onlar için çok yüksek duygulara sebep olur.

Aynınur'un vicdan azabı İlk buluşmalar büyük heyecanlarla geçer ve Aynınur duygularını kontrol altında tutarak bedensel olarak İlhami'ye fazla yaklaşmamıştır. Ama onun yanında hayatının en güzel zamanlarını geçiriyordur. Bir yandan vicdan azabı duyuyordur. Sürekli kendisi ile mücadele halindedir. Birkaç buluşma sonra ona bir mektup yazar ve artık görüşmemelerini ister. Yoksa kendine engel olamayacak, hayatları da bu kararla daha kötüye gidecektir. Ahlsız bir kadın, bir anne olmak istemiyordur. İlhami'den onu bırakması için yardım ister. Yoksa o kendine engel olamayacaktır. İlhami de onu anlamış, mektubuna da cevap yazmamış, ondan uzaklaşmaya çalışmıştır. Bu sessizlik Aynınur'a daha kötü gelmiş, kabus gibi günler yaşamaya başlamış, İlhami'yi çok özlemiştir. Sinirsel krizleri daha fazla kendini gösteriyor, kocasına çok kötü davranıyordu.

İlhami ve Aynınur yakınlaşır Bir gün İlhami ile olan hatırlarını anmak için hep buluştukları Heybeliada'daki çamlığa gidip oraları gezer. Ağlamaya başlar ve yüksek sesle İlhami'ye kavuşmak istediğini haykırır. O sırada İlhami ağaçların arasından çıkar. O da aynı yere gelmiş, hatırları anmak istemiştir. İki aşık birliğine büyük özlemlerle kavuşur ve o günden sonra bedensel olarak da yakınlaşmaya başlar. Aşkları daha da alevlenir. O günden sonra artık kendini perişan etmek pahasına duygularına engel olmayı bırakacağını, dünyada aşık olduğu kişiyle olmaktan daha güzel bir şey olmadığını, tek suçun kendisinde değil onu asla bırakmayacak olan ve onu bu evliliğe mahkum eden kocasının ve ayrıca onu zorla evlendiren annesinin olduğunu savunmaya başlar.

Seza ve Sermet'in yüzleşmeleri Aynınur kocasını aldatıyordu ama çaresiz ve zor bir durumdadır. Seza ona yardım etmeleri ve bir faciaya engel olmaları gerektiğini kocasına söyler. Çaresizlik anında arkadaşının intihar edeceğinden şüpheleniyordur. Nezihi öğrenirse de kadını öldürecektir. Bu hassas konu da Sermet mektupları okudukça öfkelenir. Aynınur'a karşı tiksinti hissediyor, onu çaresiz ve masum görmüyordur. Karısı ise daha önce Nezihi'nin de dedikoduları çıktığını ama Aynınur'un onu öldürmeyi düşünmediğini veya onun kötü bir şey yapmış gibi çevreden muamele görmediğini söyler. Arkadaşına ne olursa olsun yardım etmek ister ve Sermet'i Aynınur'a zarar verecek hiçbir şey yapmaması konusunda tehdit eder. Sermet evliliğinin bozulmaması için karısının söylediklerine boyun eğer. İkisi birlikte düşünüp zor bir karar alırlar. Sermet karısının önerisini kabul etmek de zorlansa da Nezihi'ye mektup yazar. Bulduğu delillerin Seza'nın olduğunu kesin olarak öğrendiğini, karısının her şeyi itiraf edip ondan af dilediğini, bir erkekle mektuplaştığını ama daha ileri gitmediğini ve kocasına hala aşık olduğunu söylediğini yazar. Onu affedip evliliğine devam etmeye karar vermiş gibi yapar. Bu sırada Seza, delillerle ilgili açıklamalarını da kocasına yaparak onun soru işaretlerini yok eder. Mektup yazdığı kâğıdı Aynınur'a o vermiştir. Firkete'ye gelince, Aynınur onların evinde sevgilisi ile buluşma saatini beklerken, çanaktan Seza'nın tokalarından alıp kafasına takmıştır. Evden çıkmadan onun parfümünden de sürmüştür. Yazı da zaten Aynınur'a aittir.

Nezihi, Sermet'e öfkelenir Nezihi, sabah merak içindedir. Bir çocuk Sermet'ten gelen mektubu verir. Nezihi mektubu okuyunca çok sinirlenir. Arkadaşı ile arasına mesafe koymaya karar verir. Onun bu namussuzluğa nasıl göz yumduğuna akıl erdiremez. Karısının da Seza ile bir daha görüşmesini istemiyordur. O akşam sinirinden ve duruma olan hoşnutsuzluğundan eve oldukça çok sarhoş gelir ve karısına sebebini söylemeyerek Seza ile arkadaşlığını bitirmesini ister.

Sermet'in kafa karışıklığı Sermet, aldatma olayını bile bile öylece durmaya katlanamaz. Arkadaşı için çok üzülür. Seza'ya Aynınur'dan gelen son mektupta da, Aynınur'un İlhami ile ilişkilerinin ilerlediği, ertesi gün dışıya gitme bahanesi ile özel bir dışı ayarlayıp, oradaki özel bir odada karı koca gibi kısa bir süre baş başa kalabilecekleri yazılıdır. Sermet, düşünür taşınır ve arkadaşını durumdan haberdar etmeye karar verir. Bu kadarına müsaade edemeyecektir. Karısı ise onu baskı altına alarak Aynınur'a bildiklerini belli etmeden, Nezihi'ye gerçeği söylemeden bir yol bulmasını ister. O da ertesi gün Beyoğlu'ndaki dışçıleri dolaşır ama izlerini bulamaz.

Sermet ve Nezihi kavga eder Sermet, buluşmaya engel olamamıştır. Aynınur göz göre göre kocasını kandırıyor, namussuzluk ediyordur. Mektupta yazılanlar kabul edilmezdir. Seza, kocasını bir şekilde yine ikna etmeye çalışır ama Sermet ondan gizli arkadaşını görmeye gider. Ona gerçekleri anlatması gerektiğini düşünür fakat Nezihi onu o kadar ters ve soğuk karşılar ki gerekli ortamı bulamaz. Fakat laf arasında Aynınur'un dışıya gittiğini öğrenir. Çaktırmadan arkadaşını uyarmak için karısını dışıya tek yollamamasını, bir tanıdığına karısının kötü bir dışıya çenesinin mahvolduğunu söyler. Nezihi, huzursuzlaşır fakat Sermet daha fazla bir şey anlatmaz. Nezihi en sonunda Sermet gibi

birlikle arkadaş olmak istemediğini, karısını da karısından uzak tutmasını ister. Mektupta yazdığı felsefe ona tamamıyla ters ve uygunsuz gelmiştir. Aynı şey kendi başına gelse bir dakika durmadan hemen Aynınur'u öldüreceğini söyler. Sermet durumu kurtarmak için karısıyla beraber fedakarlık yapmıştır ama arkadaşı da çok üstüne geliyordur. Yine de olanları söyleyemez. Sadece arkadaşına Aynınur'un aklını kaçırdığını, onu hastaneye kapatması gerektiğini söyler. Kendince, böyle bir şey olursa Aynınur'un onu aldatmasını engellemiş olacaktır. Nezihî arkadaşını kovar.

Sermet'in planı Sermet düşünüp durur ve bu işi nasıl çözeceğini bulamaz. Akşam karısı ona kızar. Aynınur o gün mektup göndermiş ve Sermet yüzünden işlerinin ters gittiğini söylemiştir. Kocasının onun uyarısı yüzünden artık dışarıya giderken kesinlikle onu yalnız bırakmayacağını söylemiştir. Seza'ya söylenir, mektubunda yine aşkından bahseder. Onları kimsenin ayıramayacağını, buluşmak için başka bir yol bulduklarını yazar. Kocasının sütanesi çok paragöz bir kadındır. Nezihî'de ona hiç ilgi göstermiyor, para yardımı yapmıyordu. Aynınur ona iyi davrandığı ve maddi yardım yaptığı için kadın onu çok seviyordu. İlhamî ve o, kadını paraya boğdukları için onların kavuşması için evini onlara açacaktır. Kocasının zaten yaşlı olduğu için durumu çözmesi zordur. Bir akşam yine sinirleri bozulmuş gibi evde kavga çıkaracak ve evden çıkıp gidecektir. Sütanne, Aynınur'un ona geldiğini ve iyi olduğunu, birkaç gün onda kalmasının kadının sinirlerine iyi geleceğini söyleyecektir. Böylece İlhamî ile buluşacaklardır. Sermet, bu mektubu, okuyunca telaşlanır. Hem karısına fark ettirmeden, hem Nezihî'ye durumu açık etmeden hem Aynınur'a durumu bildiğini belli etmeden bir plan yapmak zorundadır. Aklına İlhamî'ye mektup yazıp, her şeyi fark ettiğini, başkasının karısı ile olmayı bırakmasını yoksa kadının kocasının yakında durumu anlayacağını yazma fikri gelir.

Aynınur'un Seza'ya mektubu Bir gün sonra Seza'ya bir mektup daha gelmiştir. Sermet'e lanetler okuyor, hayatını mahvettiğini yazıyordu. İlhamî o gece bir türlü gelmek bilmemiştir. Geç kalmasının sebebi ise annesi ve babasına da mektup gönderilmiş olması ve ailesinin telaşlanıp onu evlendirme planları yapmaya başlamasıdır. Onları zor atlatmıştır. İlhamî'de ona gelen mektuptan telaşlanmış, izlendiğini düşünmüştür. Tam o anda sarhoş şekilde Nezihî gelmiş, İlhamî kömürlüğe saklanmış fakat sütannenin kocası onu hırsız sandığından olay çıkmıştır. Ama İlhamî görünmeden kaçabilmiştir. Mektup aynı Sermet'in yazısıdır. Aynı zamanda Nezihî'nin çekmecelerini karıştırıp Sermet'in ona yazdığı mektubu bulmuştur. Seza'nın kocasını aldattığına dair hikâyeyi de öğrenmiştir. Kendi yüzünden kocası karşısında çok zor durumda kaldığını ve mecburen olanları anlattığını anlamıştır. Arkadaşına minnettar olduğunu, onu zor durumda bıraktığı için özür dilediğini yazmıştır. Onun için yapılacak tek bir şey kalmıştır. Hikâyenin sonuna geldiğini ve artık mutluluğunun mümkün olmadığını gördüğünü söyler. Sermet'e kızgındır fakat en azından ona seçilebilecek bir yol bırakmıştır.

Aynınur'un intiharı Seza kocasına kızar. Onun yüzünden Aynınur'un intihar edeceğini düşünüyordur. Karı koca tartışır. Gerçekten de Aynınur artık kendisi çaresiz hisseder. Ölmesi herkes için iyi olacağına inanır. Çocuğunu öpüp koklayarak evden bir bahane ile ayrılır. Heybeliada'ya gelir. Orada at arabasıyla bazı yerlere giderek tur atar. En sonunda bir yerde mola verip ağlayarak mektup yazar. İlhamî'nin de, Nezihî'nin de hayatını mahvettiğini düşünmeye başlamıştır. Arabacıya kendini sandalların olduğu yere bıraktırır. Orada intihar etmek için sandalla açılır.

Nezihî ve İlhamî yüzleşir Nezihî, karakoldan Sermet ile beraber onlara gidince o akşam delirmiş gibi hallere girer. Seza ise sinir krizi geçirir. Bir kaç gün sonra Sermet, ölen kadının bu acıları çekmesine değmediğini söyleyerek, Aynınur'un Seza'ya yazdığı mektupları verir. Nizami, tüm gerçekleri öğrenir ve kahrolur. Onu öldüremediğini, ama aşığını öldüreceğini, onu düelloya davet edeceğini söyler. Sermet'e de lanet eder. Tüm bunları bilip ondan saklamasını kabul etmiyordu. Fedakârlık yaptığını düşünmüyordu. İlhamî'ye mektup yazarak düelloya davet eder. Aynınur, İlhamî'ye de son bir mektup bırakmıştır. İlhamî, karısının onu aldattığını bildiği halde bilmezlikten gelip herkesi zor durumda bıraktığını, kendisinin de kahrolduğunu söyler. Fakat iki kişi âşıkken Aynınur'un zorla evli kalması ona göre haksızlıktır. O da aşkının peşinden dayamayacağını söyler ve intihar eder. Nezihî ise altı ay sonra Aynınur'dan daha güzel ve genç bir kızla evlenir. Adeta hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu.

TEMALAR

Evlilik Gönül rızası ile olmayan, uyum sorunu yaşayan çiftlerin evlilikleri beraberinde mutsuzluk getirmekle birlikte trajedilere sebep olabilmektedir. Aynınur, gençlik aşkına kavuşmamış, zorla evlendirildikten sonra karşılaşmaları sonrasında ise tüm iç çatışmalarına rağmen duygularına engel olamamıştır. Asla ayrılamayacağını düşündüğü kocası sebebiyle bir trajedimin içine sürüklenmiştir.

İntihar/Yasak aşk Aynınur, toplumda dayatılan ahlak kuralları sebebiyle sürekli vicdan azabı hissetmiş, yasak aşkı ortaya çıkmaya başladığında da aynı durum yüzünden kendini çaresiz hissederek tek çözüm yolu olarak intiharı seçmiştir. Evlendirilmesi, okuldan alınması, eşinden boşanamayışı gibi durumlar onun kararı dışında mecbur bırakılarak yaşadığı süreçler olmuş, intiharını ise özgür olarak karar alabildiği tek yol olarak görmüştür.

KARAKTER ANALİZİ

Aynınur (Mutsuz)

Karakter Aynınur, memnun olmadığı bir evlilik ve hayata sahiptir. Bu sebeple sürekli depresif, kederli ve sinirli halleri vardır. Ender olarak neşelidir, genellikle hüzünlü ve umutsuz bir kadındır. Çok duygusaldır. Aşkı için her şeyi göze alır. Aşık olduğu adama karşı çok kıskançtır. Fakat ilişkisinin ortaya çıkmaya başlaması onu içinde yaşadığı toplum ve evliliği sebebiyle çaresiz hissettirir.

Aktivite Mutsuzluğundan ve kocasına karşı hissettiği olumsuz duygulardan dolayı sürekli yalnız kalmayı, odasına kapanmayı veya kendi kendine dolaşmayı tercih etmektedir. Ud çalar. İlhami'ye olan aşkı yüzünden hüzünlü şarkılar söyler. İlhami'ye aşırı bağlıdır ve çok âşıktır. Onun aşkıyla birçok tehlikeyi ve yalan söylemeyi göze alarak kaçamak buluşmalar planlar. Bu aşkın sonu ise intiharı ile sonuçlanır.

ÖRNEK ANILAR

Çaresiz/Duygusal Aynınur, İlhami'ye olan hisleri yüzünden iç çatışma yaşar. Kendine engel olmak için çabalar ama duygularına yenik düşer. Çaresizlik içinde arkadaşından yardım istediği bir mektup yazar. "İki gözüm, kardeşim, dostluk bugün de belli olur. Yardımına yetiş, beni okut, beni tütsület... Hayatından umut kesilen bir hasta gibi, artık taştan topraktan derdime derman umuyorum. Daha doğrusunu söyleyeyim mi Seza? Beni bir yere kapat. Üzerime kilitler vurdur, zincirler bağlat. Çevreme nöbetçiler koydur. Çünkü ben bunalım içindeyim. Dayanamıyorum gideceğim. İlhami'ye kaçacağım. Anlıyor musun hanım kaçacağım..."

Mutsuz/Sinirli Aynınur, İlhami'den uzaklaşmaya çalışmıştır ama bu durum onu daha sinirli, huysuz bir kadın haline getirmiştir. Artık kocasına hiç tahammül edemiyor, bunu da daha açık şekilde söylüyordur. "Bu sıralar artık varlığına dayanamadığım birisi varsa o da kocam Nezih Bey'di. Artık kendini açıkça yanımdan kovuyor; ağzıma geleni söyleyip onu aşağılıyordum. Bu adam bana o kadar çirkin, o kadar korkunç, o kadar dayanılmaz geliyordu ki, onu görmemek için tiksintiyle gözlerimi yumup, yumruklarımı sıkarak 'karşımdan defol, zebani' diye haykırıyordum. Bir deli nasıl yaptığı işlerden ve söylediği sözlerden sorumsuz sayılırsa o da benim sözlerimi mazur görüyor, beni affediyordu."

Kıskanç İlhami Aynınur'a, ailesine yasak aşklarının anlatıldığı bir mektup gittiğini söylemiştir. Annesi onu hemen evlendirmeyi istiyordu. Aynınur ise bunun düşüncesine bile katlanamaz ve hemen panik yapar. Annesinin bile onun hayatına etkide bulunmasına tahammül edemiyor, olmayan birini şimdiden kıskanmaya başlıyordu. "Sizi bir başka kadının kolları arasında düşündükçe tüylerim ürperiyor. Kafama kızgın miller saplanıyor sanıyorum."

Sinirli Seza, Aynınur'un intihar edeceğinden korkar. Kocasına hareketlerinde dikkatli olmasını ve ondan gizli sırlarını kocasına anlattığını hissettirmemesini ister. "Bu kadın çok titiz ve sinirlidir. Kendi düşüncesi sorulmadan onunla ilgili bir karar alınırsa, sonra öfkesinden büsbütün delice bir harekete kalkışır, sorunu onarılamaz bir çıkmaza düşürür."

Nezih (Geleneksel)

Karakter Nezih, kaba hareketleri olan, sert ve öfkeli bir adamdır. Ama Aynınur'a o kadar âşıktır ki ona karşı zaaf gösterir. Karısının ona karşı soğukluğunu hissetse de bu durumla yüzleşmekten ziyade sürekli sevildiğine dair cümleler duymada ısrarcı davranır. Güvensiz ve çok kıskançtır. Aldatıldığı takdirde karısını, aşığını kesinlikle öldüreceğini söyleyip durur. Bu tür durumlarda geleneksel yapısı iyice ortaya çıkmaktadır.

Aktivite Çiftlik sahibi olan Nezih zengindir. Günlük iş rutini vardır. Karısına sürekli yakınlaşmak ister ama karısı çoğunlukla onu kendine yaklaştırmaz. Ona sinir olduğundan başka kadınlarla birlikte

olmaya niyetlense de hiç biri onu heyecanlandırmaz. Sermet ile yakın arkadaşdır ve birlikte içki içmeyi severler. Fakat ihanet konuları yüzünden araları açılır.

ÖRNEK ANILAR

Şüpheli/Kıskanç/ Geleneksel Nezihi, Sermet ile dertleşir ve şüphelerinden bahseder. “Karımla geçen gün bozuştuk. Karı koca arasında olur a... İnsan bazen sevişir bazen bozuşur. Ama bu defaki kırgınlığım biraz ağır. Yalnız sana söylüyorum Sermet... Karımın namusundan şüpheye düştüm. Söylemeye gerek yok. Ben Aynınur için çıldırırım. Bir insanın karısını sevmesi ayıp değildir ya... beni bir üzüntü, acı aldı ki anlatılmaz... Bir cinayet işlememe hani ya ramak kaldı. İhaneti kesinlikle belli olsa karyı boşar mıyım? Hayır, bunun imkânı yok. Onu benden ancak ölüm ayırabilir.”

Tutucu/Sert Sermet, Nezihi ile görüşmek için evine gider ama gönderdiği mektuptan sonra Nezihi sinirlenmiştir. Savunduğu şeyler onun için kabul edilemezdir. “O uğursuzdan yakını kurtarmadıkça seninle dost olmayacağımı da kesinlikle bil. Böyle pis sözler arasında karımın adını karıştırmamanı sana özel olarak hatırlatırım. Haydi bakalım şimdi defol buradan.”

Seza (Duyarlı)

Karakter Seza, kadın hakları konusunda duyarlıdır. Aydın görüşlü, kendine güveni olan ve evliliğinde eşitlikçi bir kadındır. Ayrıca arkadaşı Aynınur’un yaşadıkları onu da çok etkiler. Duyarlı ve hassas olduğu anlaşılır. Çünkü arkadaşının bu çaresizlik durumuna karşı depresyona ve sinirli bir hal içine girer. Çok zor durumda kalana kadar arkadaşının sırrını açığa çıkarmamak için direnir. Sırları açıklamak zorunda kalınca da onu korumak için elinden geleni yapar.

Aktivite Ev hanımıdır ve çocuk sahibidir. Günün evde geçirir. Mutlu bir evliliği vardır ve kocasını sevmektedir. Aynınur ile arkadaşlık ilişkileri güçlüdür ve sırdaş olmuşlardır.

ÖRNEK ANILAR

Fedakar/ Yardımsever Seza, Aynınur’u içine düştüğü durumdan kurtarmak için kendisi kocasını aldatmış gibi gösterilmesini ister. Kocasından da arkadaşı Nezihi için bu fedakârlığı ister. “Ah bey ah... Aynınur’un şu müthiş sonunu bir düşün. Zavallı Nezihi’nin hayatına da acı. Bak bu fedakârlığımızla kaç can birden kurtaracağız. Bu namus işinin ileride düzelebileceğine yüzde bir ihtimal olsa, işte bu ihtimalin arkasından koşmak bizim için bir insanlık görevidir.”

Vefalı/ Duyarlı Seza, Aynınur’un sırrını kocasıyla paylaşmak zorunda kalsa da kadının zarar görmemesi için elinden geleni yapar. Evliliğinin zarar görmemesi bile göze alır. “Neden olacak? O kadın beni kendisine kardeş bilerek en dehşetli sırlarını, hayatının en gizli bir bölümünü bana açmış, anlatmış. Sen bana bu sırrı saklayacağına söz verdin de bunları ben sana söyledim, zavallının mektuplarını okuttum. Şimdi sözünden dönüyorsun. Beni öldürüp cesedimi çiğnemedikten sonra Aynınur’u ele veremezsin.”

Eşitlikçi/ Modern Aynınur, toplumda kadın ve erkek anlayışları konusunda eşitlikçi bir tavra sahiptir. Kocasının Aynınur hakkındaki düşüncelerini eleştirir ve adaletsiz olduğunu vurgular. “Geçenlerde Aynınur’a nispet olsun diye Nezihi Bey Beyoğlu’nda bir metres tutmuştu. Böyle bir lakırdı çıktı. Kadının bu konuda hiç onuru, şerefi yok mudur? Böyle konular erkeklere dokununca mı tehlikeli oluyor?”

Adaletli/ Baskın Aynınur arkadaşının haklarını kocasına karşı korur. Adaletli bir tutum içindedir ve Sermet’e de bunu kabul ettirir. “Benim de bir arkadaşımın hayatı, namusu tehlikede... Ben de onu kurtaramaya uğraşacağım. Bu dava da sen kendini Nezihi’nin avukatı biliyorsan, bende Aynınur’un avukatıyım. Elimden geldiği kadar onun haklarını korumaya çalışacağım. Bu vekillik görevlerimizi eşit haklar esası üzerine kuracağız. Yok, Nezihi Bey erkek olduğu için böyleymiş, Aynınur kadın olduğu için böyleymiş... Bu tür erkek bencilliklerini kabul etmem.”

Sermet (Kıskanç)

Karakter Sermet, Aynınur’un sadakatsizliği konusunda arkadaşını daha çok düşünür ama karısının zoruyla daha sağduyulu hareket etmek zorunda kalır. Hem arkadaşını zor duruma sokmak ve onu kandırmak istemez, hem karısına verdiği sözü tutmaya çalışır, hem de Aynınur’u daha fazla sadakatsizlik yapmaması için engellemeye çalışır. Kıskanç ve geleneksel bir adamdır ama yine de karısına karşı birçok durumda ona uyumlu davranmaya çalışır.

Aktivite Evlilikten korkan ve uzun süre uzak duran Sermet, Seza ile evlenmek ister. Mutlu evlilikleri vardır. Seza mutlu olsun diye, annesi ve kız kardeşinden ayrı bir ev tutmuştur. Karısı Seza'dan etkilenip tuhaf davranışlar ve ruh halleri içine girince kıskançlık ile aldatıldığını düşünür. Düzenli olarak işe gidip gelmektedir. Zaman zaman meyhanede içki içmeyi sever.

ÖRNEK ANILAR

Kıskanç/Şüpheli Sermet, Aynınur'un mektuplarını okuduktan sonra karısının bu duruma karşı bu kadar duyarlı olmasından şüphelenir. Seza'nın da, Aynınur'da benzer sırları olup olmadığını sorgular. Karısı ise güvensizliğine bozulur ve onu yatıştırmaya çalışır. "Başlayacağım... Hem de sonuna kadar direneceğim. Beynim şiddetli ateşler içinde yanıyor. Annem de içinde olmak üzere bütün kadınlara karşı kalbimde büyük bir şüphe uyandı. Sen de benden hoşlanmıyorsan, zihninde gönlünde böyle yabancı delikanlıların hayalleri, muhabbetleri dolaşıyorsa haber ver. Ne beni aldat ne kendin sıkıntı ve acı çek; ikimiz de kurtulalım."

Geleneksel Sermet öğrendikleri karşısında sakinliğini koruyamıyor ve bu durumu gizlemeyi kendine yediremiyor. Ona göre Aynınur'un durumunda çaresizlik ve masumluk yoktur, namussuzluk ve ahlaksızlık vardır. Öğrendikleri karşısında geleneksel düşünce yapısına sahiptir. "Artık bundan kurtulacak neresi kalmış? Bu konuda yapılacak en doğru hareket, zaman geçirmeden gidip bu felaketi Nezihî'ye haber vermektir. Karısını boşayacak mı, öldürecek mi, ne yapacaksa yapsın..."